PROPISI ZA ŽENE

Napomena prevodioca

Risala koja se nalazi pred vama osmišljena je u svojoj koncepciji modernim pristupom prezentacije vjerskih propisa, tj. prilagođena je mukalidu da se što lakše može okoristiti njome i lahko shvati svoju obavezu u datom trenutku. U ovoj namjeri u dobroj mjeri se uspjelo i pored komplikovanosti propisa same teme i mnoštvo slučajeva koji su mogući da se dese. Međutim, onima koji se prvi put susreću sa ovim propisima moguće je da im neka mjesta ostanu neshvatljiva zbog posebnih termina koji se koriste za ovo područje i upravo zbog toga preporučije se u tim slučajevima da se obrate nekome ko je upoznat sa samom tematikom i da se ne oslanjaju na svoje lične razumjevanje, sve dok sami ne mognu koristiti ovu risalu. Na kraju treba naglasiti da propisi koji su navedeni u ovoj risali mišljenja su imama Homeinija.

PRVI DIO

POKRIVANJE

Ženi je, bilo da je na namazu ili van njega, u slučaju da je na udaru pogleda nemahrema .1 (osoba koje se ne dovode u bliže krvno srodstvo), farz (obaveza) joj je da pokrije cijelo tijelo, osim dvaju dijelova, šaka do zgloba i lica dokle mora doprijeti voda pri abdestu. A kada klanja namaz i nije na udaru pogleda nemahrema, može osim spomenutih dvaju dijelova otkriti i stopala do članka. Na dijelovima koji su izuzeti od pokrivanja treba ostaviti otkriven manji dio od obaveznog radi sigurnosti da se učinilo u skladu sa obavezom. Nepokrivanje spomenutih dijelova dozvoljeno je sve dok:

a) u nju ne bude gledano sa strašću i smutnjom, iako je za nju bolje, radi izbjegavanja grijeha i nepomaganja drugih u grijehu, da pokrije i te dijelove;

b) taj dio ne bude imao ukras, a u slučaju da ga ima, treba i njega pokriti.

2. Žena treba samo stidno mjesto (naprijed i otpozadi) pokriti od druge žene. U javnim

kupatilima, naprimjer, potrebno je pokrivanje u ovoj mjeri.

3. Ženi je vadžib pokriti svoje stidno mjesto od mahrema, a mustehab je da se pokrije od koljena do pupka, osim za muža.

4. Farz je ženi pokrivanje tijela od punoljetnog nemahrema, izuzev lica i šaka, a pokrivanje i tih dijelova Farz je u slučaju da primijeti neku osobu kako u nju gleda sa namjerom uživanja.

5. Nije farz pokrivanje pred djetetom koje nije blizu punoljetnosti.

.6. Farz je pokrivanje tijela pred mumajiz dijetetom, a posebno onim koje je blizu punoljetnosti

Napomena

U namazu, u skladu sa nužnim oprezom, žena treba pokriti bradu i dio ispod brade. -

- **Pitanje**: Kakav je propis obavljanja namaza u pokrivki ispod koje se pod svjetlošću sunca ili drugog izvora svjetlosti vide obrisi kose? Također, kakav je propis obavljanja namaza sa ovakvim pokrivkama na mjestima koja nisu pod udarom svjetlosti kada se ne vide obrisi kose?

.* **Odgovor**: Ako nisu toliko tanki da se kroz njih vidi tijelo ili kosa, nema smetnje

Pitanje: Da li žena u namazu treba biti pokrivena na način da se ni sa jedne strane ne vidi - tijelo?

* **Odgovor**: Cijelo tijelo treba biti pokriveno sa svih strana, osim strane i dijelova tijela koji se samo odozdo mogu vidjeti. Primjerice, ako žena klanja bez šala, ali čador tako navuče na lice tako da joj se ne vidi dio između brade i vrat (iako je moguće na rukuu da se vidi odozdo), .nema smetnje

Pitanje: Ako žena tokom namaza, ili nakon namaza shvati da joj je otkriven dio tijela koje bi - ?trebao biti pokriven, kakva je njena dužnost

Odgovor: Namaz joj je ispravan, ali ako je tokom namaza to uočila, prvo treba pokriti taj dio, a * .tek onda nastaviti sa namazom

Pitanje: Ako je žena jedno vrijeme klanjala namaz pokrivena, ali je tek nekad naknadno - shvatila da to nije bilo u dovoljnoj mjeri (zbog nepoznavanja propisa), kakva je njena dužnost?

* **Odgovor**: Ako nije sumnjala u ispravnost svog pokrivanja, jer u suprotnom da je sumnjala .provjerila bi kakav je stvarni propis, ne treba naklanjavati

Pitanje: Da li je farz pokrivanje lica i šaka ako se žena ukrasi nečim, kao što je, recimo, - vjenčani prsten, narukvica ili našminkano lice?

.* **Odgovor**: Pokrivanje u pretpostavljenom slučaju od nemahrema jeste farz

Pitanje: Da li se nanošenje surme, čupanje obrva, prsten s kamenom, lijep sat i naočale s dioptrijom smatraju ukrasom za ženu, čime bi bilo farz pokrivanje tih dijelova? -
* **Odgovor**: Sve što se kod naroda smatra ukrasom, pokazivanje toga pred nemahremom nije .dozvoljeno

Pitanje: Da li je potrebno ukrase ruke i lica u namazu pokriti ako žena klanja na mjestu gdje je nemahrem ne vidi? -
.* **Odgovor**: Nije farz

Pitanje: Da li je namaz žene ispravan u slučaju da ju je neko gledao sa uživanjem, ili ako je ukrasila ruke i lice i u takvom stanju nepokrivenih ruku i lica klanjala namaz? -
.* **Odgovor**: Iako je učinila haram djelo, namaz joj je ispravan

Pitanje: Rečeno je da se žena treba pokriti od mumajiz muškog djeteta. Molim Vas da nam objasnite koji su znakovi i metod kojim se određuje mumajiz muško dijete? -
* **Odgovor**: Odrasli govore o raznim pitanjima koja djeca ne razumiju, ali kada dijete dostigne .dob kada razumijeva govor starijih, za njega se kaže mumajiz

Pitanje: Kakav je propis gledanja žene u čovjeka koji joj nije mahrem? -
* **Odgovor**: Haram je gledanje u dijelove tijela muškarca nemahrema, osim šaka i lica, bilo da je sa namjerom uživanja ili bez nje. Haram je gledanje u lice i šake ako je sa namjerom uživanja, .međutim, ako nije sa namjerom uživanja, nema smetnje

Pitanje: Kakav je propis uzimanja abdesta na mjestu gdje ženu vidi nemahrem? -
* **Odgovor**: Ne treba uzimati abdest na takvim mjestima, ali ako uzme abdet, on je ispravan, s .tim da je počinila grijeh

Pitanje: Kakav je propis razgovaranja žene sa nemahremom? -
* **Odgovor**: Ako razgovor proizvodi uzbuđenje, onda je haram, a ako nije takav i nema straha od smutnje, onda je mustehab da ga se kloni (osim ako je neka nužda), a posebno u slučaju ako je .njen sagovornik mlada osoba

Pitanje: Da li je razgovaranje sa ženom nemahrem u potpunosti dozvoljeno ili ne? -
* **Odgovor**: Ako je bez namjere uživanja i ne postoji strah od smutnje, nema smetnje, iako je .bolje izbjegavanje toga, posebno sa mladim osobama, osim u slučajevima nužde

Pitanje: Da li se može slika na kojoj je žena bez islamskog čadora dati na izradu fotografu? -

* **Odgovor**: Ako fotograf ne poznaje osobu sa slike i ne postoji nikakva opasnost, nema smetnje.

- **Pitanje**: Da li je ženi dozvoljen odlazak doktoru muškaracu u slučaju da postoji žena doktor u istoj grani medicine, naravno uzimajući u obzir da pacijent prilikom pregleda najčešće biva podvrgnut tjelesnom pregledu?

.* **Odgovor**: Nije dozvoljen

Pitanje: Kakav je propis vožnje auta za žene? -

.* **Odgovor**: Sa očuvanjem hidžaba i šerijatskih propisa, nema smetnje

Pitanje: Ako se mlada žena poslije smrti muža ne uda, da li je počinila grijeh? -

.* **Odgovor**: Nije počinila grijeh, ali je bolje da se uda

Pitanje: U slučaju da žena ima dovoljan lični prihod, da li muž može neisplaćivati ženinu - nafaku?

.* **Odgovor**: Mužu je farz isplaćivati nafaku ženi, čak i da ima dovoljan lični prihod

Pitanje: Da li žena može biti imam u namazu drugim ženama? -

.* **Odgovor**: U skladu sa nužnom predostrožnošću ne može

Pitanje: Da li je u određivanju mehra uvjet dogovor mladenaca, ili roditelji također imaju pravo - iznošenja mišljenja?

.* **Odgovor**: Zavisi od dogovora mladenaca

Pitanje: Ako roditelji djeteta budu protivni islamskim svetostima, kakav treba biti odnos - djeteta sa njima?

* **Odgovor**: Ne prekidati rodbinske veze, sa poštovanjem se odnositi prema njima i truditi se za njihovu uputu.

- **Pitanje**: Da li je djeci uvjet odobrenje roditelja za ispunjavanje mustehaba ili učestvovanje na vjerskim skupovima?

* **Odgovor**: Odobravanje roditelja u spomenutim slučajevima nije uvjet, ali ne treba prouzročiti .njihovo uznemirenje

Pitanje: U slučaju da se bračni par razveo, da li je i nakon toga otac muža mahrem razvedenoj - ženi i da li je majka žene mahrem bivšeg joj muža?

.* **Odgovor**: Razvod ili smrt ne dokida njihov status mahrema jednih drugima

Pitanje: Ako žena doji svoju unuku od kćerke ili sina, kakav je propis? -

* **Odgovor**: Ako žena doji dijete svoje kćerke, ta kćerka biva haram svome mužu, a isti je slučaj i da doji dijete svoga zeta ali od druge njegove žene, ali ako žena doji dijete svoga sina, majka .tog djeteta ne postaje haram svome mužu

Pitanje: Kakav je propis gledanja slika žena koje nisu islamski pokrivene muškarcu - nemahremu, bilo na televiziji ili drugdje?

.* **Odgovor**: Ako ih on ne poznaje i u tome ne bude fesada, nema smetnje

Pitanje: Kakav je propis gledanja sportskih programa za žene? -

.***Odgovor**: Nije dozvoljeno sa strašću i ako prouzrokuje uzbuđenje